

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Nota Antantei la Budapesta.

Marea Antantă a trimis o energică notă guvernului din Budapesta protestând împotriva violării frontierei române, împotriva înarmărilor clandestine și a propagandei iredentiste care de-o vreme atâta populația maghiară împotriva Statelor vecine și în special împotriva României.

În răspunsul dat acestei note, guvernul „teroarei albe” declară perfid că împotriva libertății presei și a întrunirilor nu poate face nimic. Noi știm ceva mai mult: guvernul maghiar organizează însuși războiul de revanșă. Zi și noapte pregătirile de război continuă cu zor și furie. „Ungurii cari se deșteaptă” sunt unelte ale guvernului din Budapesta: care visează Burgenland-e peste toate frontierele Ungariei.

În fața acestor provocări mîșești Mica și Marea Antantă vor ști să acționeze la timp și eficace.

Noi vrem pacea, da!... Noi nu căutăm noduri în papură nîmănui... Dar dacă orgoliul și sminteala magnatilor din Budapesta nu ne vor lăsa în pace, poporul nostru întreg le va da răspunsul cuvenit, așa ca să nu ne mai uite niciodată.

Iugoslavia se indentifică cu punctul de vedere al României.

BELGRAD. — În consiliul de miniștri ținut ieri seara, d. Ninciici, ministrul de externe a făcut o expunere a situației dela frontiera româno-ungară, arătând atitudinea provocatoare ce a dovedit-o Ungaria în timpul din urmă. Consiliul de miniștri a căzut unanim de acord ca să se identifice cu punctul de vedere al României și să ia toate măsurile pentru menținerea păcii.

Un prieten al Românilor: Urban Iarnik.

Este un nume care s'a bucurat la noi Români de o largă simpatie. Îndeosebi în Ardeal, omul, care a fost Urban Iarnik a câștigat un drept la recunoștința neamului românesc.

Profesor de filologie la universitatea din Praga, din studiile sale, a ajuns să cunoască limba românească. Ademenit de frumusețea ei, și-a însușit-o apoi la perfecție. E o dovadă și aceasta, de atragerea ce prezintă pentru strălucimii chiar, limba pe care câți dintre ai noștri au pomenit-o și azi încă se sfioșe a o întrebuința.

Stăpân deplin, în scris și în vorbă, a graiului nostru cu ajutorul lui, a pătruns și în sufletul românesc și în cultura noastră, al cărei fervent adorator și susținător a continuat să fie. Și ne-a apropiat, mai mult, ca oricare dintre prietenii noștri de cultă naționalitate până în ce are un popor mai original și deci mai greu de prins: în poezia populară; împreună cu Andrei Bărbănuș a scos o colecție de „Doine și strigături din Ardeal”, operă pe care Academia Română i-a premiat-o. A colaborat pe la diferite gazete și reviste românești și a scris numeroase studii, în limba ceah și românească, asupra limbii noastre.

Dar unde s'au manifestat mai puternic, sentimentele bune, ce ne păstra nouă. Urban Iarnik a fost viața noastră publică, de sub regimul unguresc. Într-o vreme, când părăsiți de toată lumea, libertățile ne erau căutate în pidoare și sentimentele noastre naționale sfidate ca niciodată,

Într-o vreme când singur dorul de frate, dat pe față, însemna un martiraj, am dorit prea mult să trecem fără graniță și liberi, peste munți, dacă nu spre un ideal politic desăvârșit, în orice caz în centrul de viață sufletească, cu adevărată cultură românească, ca se găsește acolo.

Prea adeseori ne sbura gândul la cetatea lui Bucur, cu atmosfera-i de libertate deplină, am stăruit prea mult întru credința, salvatoare prin mângăieri de răsplătă pentru ceasuri de trudă, că vom găsi la dânsii dacă nu într'un moment și ca în basm, realizarea aspirațiilor noastre, în orice caz prin muncă și în contribuție de zel, posibilitatea și pentru noi, a unei vieți, înainte de toate, românești și în aceeași măsură curată, cinstită și demnă.

Când am asstat apoi, într-o toamnă plumburie la risipirea unei armate ce se spulbera prin orase și în drumuri înorogiale, spre casă, disolvată în propriile păcate grandomane, și când am simțit fiorii libertății treziți întâi de un acord îndepărtat de muzica triumfală cum și de către marsul sigur al armatei noastre, — aveam prea mult de plâns pe urma suferințelor din trecut și a ranelor ce proaspete se deschisese atunci, în revoluție, ca să nu facem făgăduiala a ne uni fără rezerve.

Sentimentele nu au vrut să primească vre-un stăvilă de ordin meschin, nici clanul n'a putut fi scăzut prin târguelli. Așa ne-a dat însuflețirea: din vis o realitate.

Trăim acum în această realitate. Nici bine, nici rău... Viața ce o ducem în Statul nostru, trebuie să fie o continuă sărbătoare a nădejdi și o mereu înaintată cărare a muncii. În marginile statului nostru nu este îngăduit de a avea vre-o rezervă. E tânăr, și de viitor, atât cât îl susținem și îl îmbrățișăm. Totuși o rezervă o putem păstra:

profesorul Iarnik, dela postul său din Praga, era alături de noi, îmbărbătând și mângăind. În ceasurile grele, de repetite ori, ne venea ca un „avis rar”, vorba lui scrisă nouă românește, plină de povete cuminți și dragoste ce ne încălzea.

În 1918, acum și el fiu al unui popor liber în țara sa, n'a putut să se rețină, de a nu lua parte împreună cu noi la o bucurie comună. Ne-a cercetat împreună cu fiul său, crescut în dragoste pentru noi. Pe unde au trecut, prănuțindoni au fost primiți cu brațe deschise și răsplătiți cu manifestări cum numai prieteni i-o puteau face.

Avându-l în mijlocul nostru, i-am admirat felul său de a fi: nepretențios, simplu și comunicativ, — și ne-a ajutat prin cunoștințele ce le avea despre cultura românească, — cum nu mulți dintre ai noștri le au.

Reintors cu întinse prietenii ce le legase cu cei mai reprezentativi oameni ai culturii românești, și cu încredințarea prieteniei ce i-o păstrăm avea dorința să lucreze, stăruitor pentru înfrățirea țării sale, Cehoslovacia, cu România.

Acum ni-se vestește din Praga, încoțarea din viață a acestui bărbat luminat, prieten neprețuit al nostru. Moartea îi curmă activitatea, spre părerea de rău ce umănim ne-a cuprins. Împărtășim împreună cu poporul cehoslovac, pierderea îndurată — o pierdere comună.

Dintre puținii prieteni devotați și idealisti, ce-i aveam în țări străine, a plecat încă unul, și în zilele turburi, când prietenii se omulă, să se

De a nu fi destul de uniți și îndejuns consolidati. De a nu fi luat partea noastră de datori în această muncă, cu deajulă răvnă.

Din partea noastră vom fi, din acest colț, în această direcție, un continuu îndemn și o îndrumare. Noi vrem să legăm munca noastră pentru binele obștesc prin sentiment și cu suflet de viața neamului nostru.

În aceste aspirații, care știm că sunt și ale opiniei publice, noi cerem unirea: frați cu frați în jurul Carpaților. Eri despărțitori și ursuzi, cu umbre neguroase, ne erau dușmani. Azi, în mijlocul țării, ne leagă. Și în cărările ce sue culmea lor, azi, ca odinioară, să ne avem simbolul vieții noastre ca neam, — cărări ce sue spre culmi, și din toate părțile, ale plaiurilor noastre.

O bună nădejde pentru realizarea în fapt a aspirației simbolizate, este înfrățirea. Nu înfrățirea cu rezerve prin amestecarea intereselor și a afacerilor în atmosfera de ideal și idealizare, ce trebuie creiată și păstrată în jurul acestei noțiuni. Noi iubirea pentru dragul virtuților ce le-am avea aci, sau că ne-am aștepta de dincolo, să ne fie îndemnul. Numai atât, face oricine.

Iubire de frate, care simte în comun și întru toate, care poate apropia pe cineva și în defectele și cu virtuțile aceluia. Căutând la dânsul nu vre-un avantaj, nici vre-o afacere, — ci sentimentul iubirii și omul.

Nouă ne pare că nu am făcut în deajuns, în această direcție. Și nici nu vom fi mulțumiți până la contopirea definitivă.

De aceea, încă odată: Să facem abstracție de interese particulare și rentabilitate profesională, în această cauză sfântă. În ea să dăm curat și pe deplin: sentimentul frăției și cheazășiei a plinirii, să luăm, în schimb, sufletul. (t. v.)

ajute, ne doare odată mai mult, dispariția din rândurile noastre a acestui om bun.

Și nu credem că pentru cinștirea memoriei lui, am putea face ceva mai bun, de cât de a spune că gândul ce-i încălzea inima trebuie dus la îndeplinire.

Având interese comune de susținut, să căutăm pe toate căile a strânge relațiile de bună vecini și de aliați sinceri între noi și patria sa.

T. SOFRA.

Vorbe înțelepte.

Justiția eternă lucrează: dacă oamenii n'ar fi atât de răi, soarta lor ar fi mai bună. (Schoppenhauer).

Nevoia e un lucru minunat: celui mai de pe urmă obiect îi dă un preț nestemat. (Shakespeare).

Iubirea de patrie nu cunoaște gradatuni; cel ce nu face totul, n'a făcut nimic, cel ce nu jertfoste totul, e ca și un ronegat. (Börne).

Câte nu am ajunge cu vremea la avari onoruri numai pentru că nu a fost spănzurat la timp.

Prostia de multe ori e perfectă: înțelepciunea însă nicicând.

Demersurile Marelui și Micii Antante la Budapesta.

Ministrul Italiei, în numele și al reprezentanților Franței și Angliei, a remis Duminecă ministrului de afaceri străine maghiar o notă colectivă care în esență cuprinde următoarele:

Marile puteri aliate cred de datoria lor să tragă atenția guvernului maghiar asupra evenimentelor care au precedat incidentele de la frontieră româno-maghiară și care au putut contribui să le provoace.

Nota colectivă atrage atenția guvernului maghiar că de la începutul lui Decembrie s'au organizat în toate localitățile de-a lungul frontierei române, manifestațiuni și demonstrațiuni iredentiste față de România și cu îndemnul la violare a tratatelor de pace.

Evident, spune nota, aceasta a încălzit spiritele și dau statelor vecine impresia unei adevărate provocări.

Nota colectivă sfârșește cerând guvernului maghiar să ia măsuri imediate pentru oprirea acestei propagande și să dea asigurarea lumii printr-o declarație oficială că reprobă aceste excese care nu pot fi decât fatale pentru raporturile normale cu vecinii și pentru liniștea și ordinea Ungariei.

Reprezentanții aliaților atrag atenția guvernului maghiar că față de acest demers colectiv într-un spirit de armonie și pace pe care guvernele aliate îl au față de Ungaria.

Concomitent, puterile Micii Intelegeri, prin reprezentanții lor în capitala Ungariei, au făcut un demers hotărât, atrăgând atenția că aglomerațiile și manevrele trupelor ungare la frontieră constituie o provocare din partea Ungariei. Acest fapt nu poate să provoace decât luarea de măsuri de apărare de către cei amenințați.

Protestul atrage atenția că întreținerea continuilor agitațiuni și provocări, la care se dau oficialitățile, parlamentarii și societățile iredentiste maghiare, nu servesc de loc cauza păcii și nici măcar cauza Ungariei.

Puterile Micii Intelegeri fac răspunzător guvernul maghiar de toate provocările și complicațiile ce se pot ivi, și-l invită să facă cele convenite ca să înceteze spiritul războinic ce stăpânește astăzi Ungaria.

Înalt ordin de zi.

OSTASI.

Pe pragul noului an, întâiul Meu gând se îndreaptă către voi, scumpii mei ostași. Arătați-vă și în acest an ca în totdeauna demni de încredere ce Tara și Regele vostru a pus-o în viteza sa armată, care este sprijinul lor cel mai tare și chează siguranței păcii și ordinii.

Fii neconștient de frumoasa și înaltă voastră misiune, pe care sunt sigur că o veți îndeplini cu iubire de Patrie și credință către Mine.

Urările cele mai călduroase și dragostea Mea părintească vă însoțesc în anul cel nou. Fie pentru voi un an bun și fericit.

Dat în București, la 1 (14) Ianuarie 1923.

PERDINAND.

În chestiunea ucenicilor români de tipografie.

De trei ani de când ne-am pripăsit pe aici prin tinuturile binecuvântate ale Aradului, am avut prilejul să vizităm de multe ori cele două tipografii românești locale.

Curiozitatea ne-a îndemnat ca de câte ori treceam prin ateliere să căutăm cu privirea dacă nu cumva se zărește între lucrători și vre-un ucenic.

Am căutat zadarnic, de oarece în 3 ani nu mi-a fost dat să văd ce căutam.

Am întrebat atunci pe d-nii directori ai tipografiilor și pe culegători să-mi explice acest trist fapt.

Deși părerile nu prea concordă totuși din spusese tuturor reiese un lucru sigur, anume, că băieții de românași nu prea vin ca ucenici la tipografie

deși după 4 ani de ucenicie cu 70—100 lei pe săptămână, îi așteaptă sigur salariul de 2400-3000 lunar care nu este de disprețuit.

Ne întrebăm: Ce se va întâmpla cu imprimăria românească dacă, la un moment dat, ar dispărea generația actuală a lucrătorilor tipografi români?

Nu este așa că ar fi dureros să apelăm la bunăvoința străinilor ca să putem tipări ceva în românește?

Și atunci, care ar fi remediul?

Directorii tipografiilor la începutul și sfârșitul fiecărui an, să se adreseze directorilor de școli medii, licee și de meserii să îndrumeze surplusul de băieți spre această meserie puternică prin organizarea ei solidă și prin solidaritatea membrilor săi; iar tipografi să caute a le da tot concursul și sprijinul în perfecționarea meseriei lor.

JUDEX.

D. Duca despre politica României

ROMA. — D. Duca ministrul de externe român, venit la Roma din Lausanne spre a discuta cu Mussolini diferite probleme economice și politice care interesează cele două națiuni, a primit la sediul legățiunii române pe ziaristi, cărora după ce le-a exprimat sentimentele sale cordiale pentru Italia și satisfacerea pentru primirea ce i-s'a făcut, afirmă din nou caracterul pacific al politicii țării sale, care acum după ce și-a ajuns aspirațiunea asupra unității naționale, dorește să trăiască în pace.

Referitor la poziția României în Mica Intelegeră, d. Duca declară că Mica Intelegeră este numai o alianță defensivă, având de scop menținerea păcii în Balcani.

Privitor la Strâmtoare, d. Duca arată că românii aderă întru totul la teza aliaților pentru libertatea traficului în Dardanele și Bosfor. Cât privește la modul de a se asigura această libertate, România aderă la soluțiunea dată de Intelegeră. D. Duca încheie arătând că se interesează foarte mult la consolidarea făcismului în Italia, se găsește acum într-unul din cele mai interesante momente ale sale. Românii admiră felul repede și genial cu care Italia a știut să se libereze de pericolul bolșevic.

O viață de artistă.

Femeile susțin că era o frumusețe de toate zilele. Bărbații însă o adorau, căci în ochii ei strălucea o scânteie stranie. S'a măritat la vârstă, când fetele visează succesele unui bal și adorm cu părul despletit pe volumul unui poet, care în singurătatea unei nopți a scris versuri de dragoste.

Artistă de mână întâia, și-a ascultat chemarea și deși măritată a continuat să joace — nu rareori în roluri cu totul în umbră, căci în sângele ei era plămădită arta, de dragul căreia Ela juca, căci de către Direcțiunea teatrului nu i-se plătea nici un salariu. Costumele și toate capriciile femeilor de scenă erau neportate materialmente de soțul îndrăgostit, până când într-o zi ruptura fatală a fost inevitabilă. După un divorț intentat pe motiv de învoire reciprocă, numai la câteva săptămâni, ispititoarea Ela își serba noua căsătorie civilă și sgomotul unei nopți târzii, într-unul din restaurantele Aradului. Ochii cunoscători căsătorilor înighebate în colț de stradă vedeau în această cununie, o înmormântare și nu au greșit, căci într-o dimineață când fulgii de zăpadă cădeau din văzduh să și găsească mormântul pe pământul vesnic infometat, trăsura salvărei alerga spre căminul situat într-un colț de stradă... Ela se otrăvise.

MELIN.

Cheia fermecată.

O cheie fermecată mi-a ajuns în mână,
O cheie fărâșită pentru temniți par'că...
Am simțit cum gândul mi-se 'noarecă
De neguri grele și de reci viziumi,
Când cheia fermecată mi-a ajuns în mână...

Undeva 'n noaptea surdă-o elădărie, 'naltă
Înaltă ziduri mute, fioroase —
Către ea
Un neînțeles imbold prin noapte mă mână
Și-ale mele erau ulițele toate,
Cum n'or mai fi nicidecând de-acuma, poate....
Ca un copil,
Mut strângeam în mână cheia fermecată
Și simțeam că mea e lumea toată...

Și într-o clipă ea într'un vis,
Ca într'un lung și enigmatic vis,
Pierdut
Am văzut
Urișea temniță în care,
Fără închiși ca niște fiare,
Cei mai dulci, mai luminoși nebuni dintre ne-
[buni]...

Și văzută-am sub un vast și bolnav cer,
Drugi noi, drugi vechi de fer,
Puși în cruce peste geamuri colorate,
După care Adevărul zace 'nchis,
Ca un monstru ce furat-a și-a uels...

Și-am căzut pe gânduri.

Era grea, ciudată, rece cheia
Și-am văzut în elipa cocc
Pe-acei meșter pururi ne 'nțeles.
Ce-a lucrat-o pentru noi,
Pentru noi,
Ce-am pornit să cucerim țărâmură, zări și gânduri
[nou]...

Văd o poartă 'n noaptea mută undeva,
Ce se cascade 'necetător,
Ca 'n poveste, 'naintea mea
Și mă cheamă
Cu dorinți și farmece mortale...

O cheie fermecată mi-a ajuns în mână,
Cheia neguroaselor secrete,
Ce deslegarea pentru veci și-amână....
Era rece, grea, ciudată cheia
Și din elipa ceea
Am simțit prin trup cum mi-s'a 'ntins
Ca un roșu de pui de șerpi, răceala ei...

Și de frământarea grea,
După-atâtea rătăciri nebune,
Hărțuit de gânduri și de obosală,
Am intrat în carcera fatală
Între mii de sumbri condamnați
Ce din prima clipă mi păreau frați...
Vorba lor și astăzi mă apasă
Și 'ntre ei,
Pe-o clipită m'am simțit acasă...

M'am oprit halucinat și mut,
La un colț al mesei largi de fer;
Trist îmi scrisese numele în dreptul
Unei grele farfunii de aur,
Trist îmi scrisese numele
Și-apoi
Ca un câșpe, plin de praf și de noroi,
Am căzut într-o visare grea,
Amintindu-mi de viața mea...

Artă,
La un colț din uriașă-ți masă,
Mi-ai făcut odinioară loc,
Într-o zi de greu desgust și nemoroc....

Artă,
Ca o groa cupolă oramul mi-l apasă
Cerul ăsta ce-i al tuturor...

Voi putea căndva, uitând de rău, de bine,
În lumea asta să mă simt acasă?
Putea-voi dar' vreodată' surprinde,
În adâncimea nopții fără de hotare,
În inima,
În zarea creierului meu,
Necunoscutul zdrobitor de mare,
Spre care sânger de ani și ani, mereu?!...

A. COTRUȘ.

INFORMAȚIUNI.

CREDINCIOȘII ORT. ROMANI. *stabilită* Arad în cursul anului 1922, cari doresc să li-se găsească casa în Ajunul Botezului, sunt rugați să se anunțe personal, sau prin poștală la oficiul parohial, indicând numele, ocupațiunea și locuința. Asemenea sunt rugați să se anunțe toți aceia, cari în anii prece-
denți au fost scăpați cu vederea. Rugăm încă să se anunțe toți cei vizati, să-și ia această mică oboară, căci oficiul parohial nu dispune de organe necesare, pentru a face din an în an o con-
spicuitate exactă a credincioșilor. — Oficiul paro-
hial ort. rom. strada Eminescu 19a).

O telegramă din Paris anunță moartea lui
Jot, fost prim-ministru al Franței și unul dintre
mai marcanți bărbați politici ai Franței.

D. Papp directorul Regional al CFR. a recla-
mă Prefecturii poliției că i-s-a furat paltonul în
care de 20—25000 lei din restaurantul gări,
unde se afla la serata organizată în Ajunul Anului

În ziua de 14 Ianuarie ora 9—11 a avut loc a-
rea generală a muncitorilor de lemn, în că-
mărașii muncitorilor, unde s'a discutat descărcarea
statutului vechi de gestiunea anului expirat și
procedat la alegerea unui nou comitet pe anul
urmează având conducători pe: Lazăr Bog-
dan, președinte, Dumitru Popichitz vice-președinte,
secretar, Iosif Varga, Curticean Nicolae, Le-
on și Cedeou Iosif ca controlori și încă 21
membri în comitet.

Din Fiume se anunță că Italienii se pregă-
tesc să atace orașul concentrând trupe pe munții
apăruători.

Vasul rusesc spărgător de ghiță „Malygui-
plecat din Stockholm cu butoaie goale, a luat
bord în plină mare Baltică cele 200 anii de
existență aduse pe vasele germane.

Deputatul Esztergályos a interpellat în Ca-
mărașii maghiară guvernul în chestia lagărelor de
concentrație din Ungaria. A arătat că 700 de
deținuți din Zalaegerszeg, între cari 200, sunt
deținuți străini, cea mai mare parte români, tră-
iesc într-o mizerie îngrozitoare. De mult timp
nu mai hrăniți cu carne de câine.

Deputatul n'a putut continua, deoarece a fost
întrerupt de întregul parlament care aproba acea-
stă stare a deținuților, spunând că „își merită
starea”.

După informații din sursă confidențială,
publicate ziarului său de corespondentul lui
„New-York Times” din Berlin, Lenin este în
viață și doctorul Vogt chemat în grabă din Ber-
lin la căpătâiul dictatorului, face ultima sfor-
ță pentru a salva pe muribund.

Dr. Vogt, specialist în boli cerebrale, este
medic laboratorului neurobiologie al universității
din Berlin; pentru a ascunde lumii starea foarte
gravă în care se află Lenin, s'a mascat scopul real
al vizitei medicului numindu-l reprezentant
la congresul neurologic care s'a deschis
la Moscova.

Comisiunea reparațiilor se va întruni azi,
Marți la Paris, spre a asculta pe reprezentanții
Austriei și Ungariei cu privire la repartizarea da-
toriilor fostei monarhii austro-ungare, între statele
succesoare.

Cu prilejul aniversării a 57 ani dela apariție,
ziarul „Chicago Tribune” a început construirea
unui palat propriu, în stil gotic și înalt de 121
metri (pentru comparație amintim că turnurile
bisericii Notre-Dame din Paris n'au decât 66
metri.)

„Va fi cel mai înalt „zgârie nori” — ocupat
de un ziar.

În urma unei căderi abondente de zăpadă în
tre Florența, Bologna și Parma, multe fire tele-
grafice și telefonice, cari legau Italia centrală cu
Italia de sud au fost rupte.

Comisia superioară vamală din ministerul de
finanțe a fost convocată pe azi, Joi, la ministerul
de finanțe, sub președinția dlui ministru V. Bră-
țianu, ea să discute împreună cu reprezentanții
principalelor industrii forestiere nouile taxe de
export la lemne în genere, cu toate că cea mai
mare parte din lemne sunt prohibite la export.

Taxele vamale de export cari vor fi fixate de
comisie se vor aplica în cazul când se va ridica
prohibiția actuală.

Noul tarif al prețurilor petrolului și produ-
selor sale a fost trimis de ministerul de industrie
celui de finanțe, ca să-l studieze și să-l supună co-
misiunii superioare vamale spre a fixa nouile taxe
vamale pentru exportul de produse petrolifere.

Aceste noui taxe vor fi fixate de comisia su-
perioară vamală din ministerul de finanțe, după
ce consiliul de miniștri va fi aprobat prețurile
interne statonice de ministerul de industrie și
comerț în noul regim.

Caransebeșenii fac pregătiri pentru ținerea
unui concert cu ocazia împlinirii a 50 de ani dela
înființarea societății „România Jună” din Viena
Venitul curat al acestui concert va fi destinat
clădirii unui monument poetului Eminescu.

La Târgoviște a început să apară ziarul „Tă-
ranul Dâmboviței”, organ al partidului Național
român.

În sensul unui ordin dat de prefectura poli-
tice, Joi în seara Ajunului Bobotezei muzica e in-
terzisă în toate localitățile publice, cafenele, res-
taurante. De asemenea în acea seară nu vor avea
loc reprezentații nici la teatru, nici la cinema.

Sotia lui Kálai Maxim s'a prezentat azi la
poliție și a reclamat că i-s-a furat lingerie în va-
loare de 1200 lei.

Căutăm pentru administrația ziarului UN
FUNCTIONAR sau FUNCTIONARĂ.

Perfectionnement
en français, anglais,
allemand et rou-
main, application de
la grammaire à la
conversation, genie
de la langue, sub-
tilité, finesse, surlé
dans l'expression
Jean Goldberg Prof.
des langues étrangè-
res. Rue Eminescu 9.

Intrunirea marelui consiliu fascist din Italia

Marele consiliu fascist s'a întrunit, sub pre-
ședinția dlui Mussolini. Acesta după ce a arătat
poziția istorică și morală a fascismului față de
monarhie a supus marelui consiliu următoarele
moțiuni care a fost aprobată cu aclamațiuni.
„Marele consiliu național fascist în fața operei
istorice și politice desfășurate de coroană, afirmă
din nou devotamentul său leal față de monarhie
în care vede expresiunea sintezei supreme a va-
lorilor naționale și elementul fundamental al
continuității unității patriei.

O misterioasă crimă în Socodor

O misterioasă crimă a fost descoperită Dumi-
neică dimineața în comuna Socodor. Iosif Arde-
leanu, un țaran foarte avut, a fost aflat la domi-
ciiliul său, mort, într'un lac de sânge și cu pân-
tecele spintecate.

Autorul bestial al acestei crime n'a fost aflat
până acum, sunt speranțe însă, că în curând el
va fi descoperit.

După constatările făcute la fața locului se cre-
de că crimă a fost săvârșită între următoarele
împrejurări:

Noaptea, cam după miezul nopții, un necunos-
cut a bătut la fereastră dinspre stradă a camerei,
unde dormea Ardelean. Acesta trezit din somn
a deschis fereastră, dar în același moment a și pri-
mit o lovitură la cap din afară. Ardelean se elă-
tină în urma loviturii, dar își reveni repede. Ne-
cunoscutul a pătruns însă într'aceasta prin fe-
reastră deschisă în cameră și după o scurtă luptă
il lovi pe Ardelean în piept cu un pumnal. Sân-
gele țâșni cu putere din rana cauzată de pumnal
și Ardelean, căzu jos mort. Bestialul agresor, nu
se mulțumi încă cu atât, ci despică cu pumnalul
pânțelele celui mort.

În primul moment al descoperirii bestialei
crime, s'a constatat lipsa a șase mii, pe cari Ar-
delean îi avea la el. Mai târziu această sumă însă
a fost aflată ascunsă în cuptorul camerei, unde
dormea Ardelean.

Jandarmeria a luat măsuri întinse pentru
prinderea autorului.

Excrocheriile unui „pribeag din Angora”.

Un tânăr bine manierat și iscusit la vorbă,
prezentându-se ca „pribeag din Angora” și de
naționalitate german din teritoriul în litigiu încă
între Austria și Cehoslovacia, a reușit în zilele
trecute să se introducă la diverse bănci și băr-
bași ai finanțelor, defa cari sub pretextul că, in-
torcându-se după ani de pribegie prin Grecia și
Asia mică, și acum în drum spre patria sa, i-s-au
gătat banii, a înșelat sume dela 50 până la 200
lei.

Pribeagul din Angora cu ocazia unei vizite
făcute acum două zile, tot pentru a cere ajutor de
drum, la un om de finanțe din localitate, nu se
mulțumi numai cu suma ce i-o dăduse acesta, ci
făcu să dispară în buzunarul său și portmoneul
binefăcătorului său. Acesta ocupat de urgente a-
faceri după ce îi dăruie solicitatorului de ajutor, o
sută lei, își uită portmoneul pe masa din anti-
sambră.

Pribeagul din Angora probabil pentru a avea
o amintire dela binefăcătorul său, depărtându-se
luă și portmoneul. După această vizită pribeagul
dispăru din Arad. Probabil, îmbărbătat de succe-
sul ce l-a avut aci, el își va continua operațiile și
în alte orase.

Premiaji Institutului de Istorie Națională din Cluj

Direcțiunea Institutului de Istorie Națională de pe lângă Universitatea din Cluj a acordat cele două premii publicate anul trecut (1921—22) pentru cea mai bună monografie istorică asupra lui Avram Iancu și pentru cea mai bună încercare de bibliografie istorică română transilvănească:

Domnului: Nic. Buta, student al Facultății de Litere și Filosofie pentru scrierea sa „Avram Iancu și epoca sa” (Lei 3000) și Domnului Th. V. Păcăteanu pentru lucrarea sa: „Repertoriul ziarului Telegraful Român” pe anii 1858—1917 (Lei 3000).

ȘTIRI TEATRALE.

Repertoriul săptămânii.

MERCURI: „Seducătorul” (Ab. B.)

JOI: Nu e reprezentare.

VINERI: Matineu „Văduva veselă”, seara: „Regina Noptii” premieră (Ab. C.).

SÂMBATA: „Regina Noptii” (Ab. A.).

DUMINECA: Matineu: „Scîmbul”, seara: „Regina Noptii” (Ab. B.).

MERCURI doamna Poor va juca în puternica dramă socială „Seducătorul” de Henrik Pollock.

Creatia dnei Poor Li în impresionanta piesă „Seducătorul” a cucerit din primul moment publicul arădan. Interpretarea și apariția scenică a marelui artist a asigurat succesul extraordinar al reprezentației dramatice. Azi, Mercuri seara marea artistă dramatică își va lăsa rămas de la publicul arădan, întorcându-se la Cluj. Se va reprezenta „Seducătorul”.

VINERI se va reprezenta în matineu „Văduva veselă” în rolul principal cu dna Miș Horvath.

BURSA.

ZÜRICH, 17 Ianuarie. — Deschiderea. — Berlin 00375, New-York 53125, Londra 2749, Paris 3605, Milano 2605, Praga 1480, Budapesta 02025, Belgrad 530, Varșovia 00250, Viena 00075, coroane stampilate 00076.

BUCUREȘTI, 17 Ianuarie. — Inchiderea. — Paris 1278, Londra 862, New-York 181, Italia 906, Elveția 2475, Praga 528, Viena 26, Berlin 129, Budapesta 680.

— Valute: Mărci 170—171, leva 110—115, funți sterlini 840—850, franci francezi 1250—1255, franci elvețieni 3334—3350, lire 885—895, drahme 225—230, dinari 195—200, dolari 183—18350, napoleoni 630—635, coroane austriace 26—28, coroane maghiare 7—750, socol 510 până în 520, mărci poloneze 98—100.

CINEMA.

x OMUL FĂRĂ NUME. Partea IV. Deslegarea enigmei în 17—18—19 Ianuarie în „Apollo”. Bobby pune în sfârșit mâna pe Voss și-l încheie, dar Voss scapă și lasă pe Bobby în locul său. Voss fuge în Elveția la San Moritz, unde își petrece și Nisson cu fată-sa Gert. Sesește însă și Bobby. Voss dispăre cu Gert, căreia i-a descoperit tot secretul său. Fug amândoi la Minich. Auzind Nesson de această abzie pe temeiul scutului milioanele, ca să ruineze banca. Auzind însă cum stă treaba cu furtul se împacă cu situația lăsată pe tinerul Voss, retrage și acuza contra lui chiar în momentul, când Bobby vrea să-l dețină. În aceste minute de aur se prefac în fabrică de nitrogen și se restituiesc toate milioanele.

PĂCATELE GRANDOMANIEI dramă în 5 acte în 16—17 Ianuarie în Urania. Laurette este o artistă mare, dar din ambiție renunță la artă ca să fie bogată lângă Maxewell. Mai târziu îl

însală cu milionarul Charles. Bărbatul o alungă. Soția lui Charles descoperind că soțul o înșală divorțează și punându-se în fruntea întreprinderii „Bratul Apărător” cu Maxwell înșelatul de la ruină pe Charles, care începu să facă curte fetei Laurettei. Charles se sinucide, Laurette desiluzionează și tot norocul e că fata sa se poate mărita după logodnicul ei Jack.

Redactor responsabil: LAURENTIU LUC

CENZURAT: Dr. MARCOVICI.

Cetiți și răspândiți

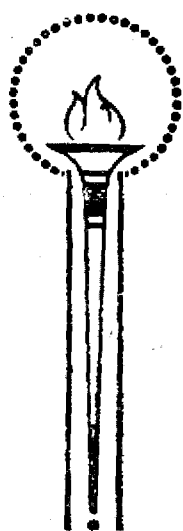
„SOLIDARITATEA

A apărut:

A. Cotruș: Sărbătoarea morții (1914/15)

Versuri (Casa de editură Cartea Românească București) Preț: Lei 10. Se află de vânzare la Librăria „Concordia” Arad.

INSERTIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA
SOLIDARITATEA
ARAD, STRADA ROMANULUI 1a.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
CENTRALA: ARAD (ROMANIA).

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, ȘIRIA, BOROSINEU
ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMANIA).

IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000.000 Lei.
Depuneri spre fructificare: 80,000.000 Lei, din
care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot felul de operațiuni de bancă.
Acordă: Imprumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Financiază întreprinderi industriale, comerciale și
agricole.

Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci,
Lire, Franci și alte valute).

Primește depuneri spre fructificare pe libele și în
cont curent.

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru
inmanuare partidelor în Tară.

Efectuează comisuni primite din America în afacerile
emigranților.

Are legătură de cont curent cu toate băncile din
Tară și străinătate.